

En gemensam europeisk marknad

► EU:s inre marknad består av 31 länder. Mellan dessa länder ska varor, tjänster, personer och kapital utan problem kunna röra sig över gränserna.

På EU:s inre marknad ska man kunna röra sig fritt. Det innebär att hinder som till exempel passkontroller och tullar inte ska finnas. Ända sedan 1957 har det varit ett mål att skapa en fri marknad inom EU. Då enades medlemsländerna om vilka principer EU ska bygga på, och formulerade dessa i det så kallade Rom-fördraget som började gälla 1958. Den inre marknaden bildades 1993 genom det så kallade Maastricht-fördraget (EU-fördraget).

Inre marknadens byggstenar

- **EU:s lagstiftning:** Består av olika fördrag som kan sägas motsvara grundlagar. Vissa undantag från dessa lagar finns, den fria rörligheten får till exempel inte skada miljön eller människors hälsa.
- **Tullunion:** Alla interna tullar och avgifter mellan medlemsländerna är borttagna. EU har också en gemensam handelspolitik med exempelvis samma tullar mot länder som inte är EU-medlemmar.
- **Harmonisering:** EU-ländernas lagar och övriga regler anpassas efter varandra.
- **Ömsesidigt förtroende:** En produkt som säljs i ett EU-land ska normalt också få säljas i övriga länder i unionen, en princip som kallas ömsesidigt erkännande.
- **Förebyggande arbete:** Medlemsländerna måste i förväg tala om när de tänker införa nya eller förändrade krav på varor och tjänster. Vissa krav är otillåtna och kan stoppas redan innan de börjat användas.

En grundtanke med den inre marknaden är att EU-medborgare ska kunna bo, arbeta, köpa varor och tjänster och studera var som helst inom den inre marknaden. Företag ska lika enkelt som i hemlandet kunna tillverka och sälja sina produkter, leverera tjänster och investera överallt på den inre marknaden.

EU:s inre marknad ska helt enkelt fungera som en gemensam, europeisk marknad utan gränser mellan medlemsländerna.

EU:s inre marknad består av de 28 EU-länderna samt Norge, Island och Liechtenstein.

Det kan fungera ännu bättre

Många hinder för handel mellan EU-länderna har tagits bort, men det finns fortfarande saker som kan förbättras. Det är till exempel svårare för företag att handla med tjänster än med varor. Olika nationella krav kan hindra handel, något som kan undvikas genom ömsesidigt erkännande. Byråkratiskt krångel kan lägga hinder i vägen för den fria rörligheten.

Tullkontrollerna till de tre EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein är också en form av hinder.

Hjälp att lösa problem

Kommerskollegium hjälper till att främja och underlätta fri rörlighet på den inre marknaden. På Kommerskollegium finns Solvit som hjälper företag och privatpersoner att lösa problem som uppstår när myndigheter inte följer reglerna för den fria rörligheten på den inre marknaden.

EU:s inre marknad

- EU:s inre marknad består av:
 - 31 länder: EU-länderna samt EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein. EES står för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
 - 500 miljoner människor
 - 20 miljoner företag
- Omkring 80 procent av Sveriges import kommer från den inre marknaden.
- Omkring 70 procent av Sveriges export går till den inre marknaden.

De fyra friheterna ska råda

Med vissa undantag ska fri rörlighet råda för EU-medborgare på den inre marknaden, vilket exempelvis innebär:

- **Fri rörlighet för personer:** En svensk student har rätt att studera i Italien.
- **Fri rörlighet för tjänster:** Ett brittiskt företag som säljer översättningstjänster har rätt att erbjuda dessa i Tyskland.
- **Fri rörlighet för kapital:** EU-medborgare har rätt att genomföra betalningar till andra länder på den inre marknaden.
- **Fri rörlighet för varor:** Ett svenskt företag som säljer ridutrustning har rätt att sälja sina varor till Spanien.

Vad är ett hinder mot fri rörlighet?

Ett exempel från verkligheten handlar om en svensk student som skulle studera i Italien. För att få göra det måste studenten ha uppehållstillstånd i Italien, men för att få det krävde de italienska myndigheterna att studenten skulle ha en italiensk sjukförsäkring. Studenten hade ett europeiskt sjukförsäkringskort från den svenska försäkringskassan, men det godkändes inte. Efter att Solvit hade kontaktat den italienska kommunen godkändes studentens bevis på sjukförsäkring. Studenten fick därmed uppehållstillstånd och kunde börja sina studier.

Länkar

Kommerskollegium:
www.kommers.se/im

Solvit:
www.solvit.se

